

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2.1. Kontoret for europapolitik og internationale relationer

6. januar 2010

FVM 723

SUPPLERENDE SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. januar 2010

3. Italiensk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord
- *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke

Side 2

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

den 18. januar 2010

3. Italiensk anmodning om godkendelse af statsstøtte til køb af landbrugsjord KOM-dokument foreligger ikke

*Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. december 2009.
Ændringer er markeret i marginen.*

Resumé

Italien har den 26. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende statsstøtte til køb af landbrugsjord. Italien ønsker Rådets godkendelse til at yde statsstøtte fra 1. januar 2010 frem til udgangen af 2013. Den eksisterende mulighed for at yde statsstøtte ophører den 31. december 2009 og ønskes forlænget frem til udgangen af 2013.

Baggrund

Italien har den 26. november 2009 fremlagt en anmodning til Rådet om at godkende statsstøtte til køb af landbrugsjord. Italien ønsker at iværksætte en støtteordning til køb af landbrugsjord fra 1. januar 2010 til udgangen af 2013.

Anmodningen er fremsat i medfør af TEUF artikel 108, stk. 2, 3. afsnit, 1. punktum, som har følgende ordlyd: ”På begæring af en medlemsstat kan Rådet med enstemmighed træffe afgørelse om, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte, uanset bestemmelserne i artikel 107 eller de i artikel 109 nævnte ordninger, skal betragtes som forenelig med det indre marked, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.”

Bestemmelsen indebærer, at Rådet kan godkende statsstøtte. Det er ikke nogen betingelse for Rådets behandling af sagen, at medlemsstaten først har anmeldt den planlagte støtte til Kommissionen. Imødekommelse af anmodningen kræver enstemmighed.

Anmodningen er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. januar 2010 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Sagen vedrører en anmodning om statsstøtte, som skal behandles af Rådet efter reglerne i TEUF artikel 107-108. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er derfor ikke relevant.

Formål og indhold

Ved fastlæggelsen af rammebestemmelserne for statsstøtte til landbrugssektoren for perioden 2007-2013 i 2006 blev der givet adgang for medlemsstaterne til at videreføre eksisterende godkendte støtteordninger til køb af jord med statsstøtte frem til udgangen af 2009. Italien har på denne baggrund en godkendt støtteordning, der udløber den 31. december 2009.

Italien har endvidere oplyst, at den eksisterende statsstøtteordning er notificeret til Kommissionen (notifikationsnummer N 110/2001), hvor ordningen blev godkendt af Kommissionen under de tidligere rammebestemmelser for statsstøtte til landbrugssektoren i 2000-2006.

Italien anmoder nu om Rådets godkendelse til at forlænge støtteordningen til erhvervelse af landbrugsjord med statsstøtte fra 1. januar 2010 til 31. december 2013.

Italien begrundet blandt andet anmodningen med behovet for en strukturudvikling i form af en forøgelse af bedriftsstørrelsen i landet. Det oplyses fra italiensk side, at en bedrift i Italien i gennemsnit har 7,6 hektar jordtilliggende i forhold til de 27 medlemsstaters 13,3 hektar. Fra italiensk side er det endvidere oplyst, at 73 % af landbrugsbedrifterne i Italien er under 5 hektar. Der har endvidere været en reduktion i antallet af italienske landbrugsbedrifter med 14,5 % fra 2003 til 2007, herunder mange meget små bedrifter.

Italien begrundet endvidere anmodningen med en nedgang i jordbrugernes indtægtsgrundlag, de lavere priser på landbrugsprodukter, samt den stigende arbejdsløshed inden for landbrugssektoren. Endvidere nævner Italien, at den økonomiske krise har vanskeliggjort og begrænset finansieringsmulighederne for landbruget.

Fra italiensk side understreges det, at støtten alene ydes til landbrugsbedrifter, der er økonomisk levedygtige. Dette indebærer blandt andet, at landmanden skal have de nødvendige kompetencer. Ordningen er endvidere gunstigst for yngre landmænd, der også har sværest ved at opnå finansiering. Fra italiensk side vurderes det, at den tidligere ordning fra 2001 har øget generationsskiftet med 5 % om året.

Italien vil, såfremt Rådet godkender støtteordningen, efter det oplyste give støtten i form af såkaldte bløde lån (lavtforrentede lån) eller "leasing", som skal ydes med en tilbagekøbsbestemmelse.

Mulighederne skal kunne benyttes både ved etablering og ved udvidelse af eksisterende bedrifter. Det fremgår af det italienske forslag, at der i givet fald forventes givet støtte til køb af 34.000 ha. jord i perioden 1. januar 2010 frem til og med 2013, svarende til en samlet støtte på 100 mio. € (ca. 750 mio. kr.). Fra italiensk side er det oplyst, at ordningen forventes at komme til at dække ca. 1.200 landmænd med et gennemsnitligt støttebeløb på ca. 80.000 €.

Italien har til sidst i statsstøtteanmodningen til Rådet erklæret, at man i givet fald årligt vil afrapportere resultaterne af den implementerede ordning, ligesom man vil fremsende en oversigt over støttemodtagere.

Ifølge Kommissionen vil det ikke være muligt at godkende det italienske forslag inden for rammerne af de gældende rammebestemmelser for statsstøtte til landbrug og skovbrug for perioden 2007-2013.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive udtalelse.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Landbrug & Fødevarer er generelt meget kritisk overfor ydelse af statsstøtte. Der kan dog være særlige forhold, der gør sig gældende – særligt for de nye medlemsstater. I tilfælde af, at det besluttes at godkende statsstøtteanmodningerne, bør det sikres, at der fastlægges en udløbsdato for alle ordninger. Endvidere bør det i princippet være Kommissionen, der gennemgår og godkender statsstøttesager. Endelig bør det understreges, at der ikke kan ske forlængelse ud over 2013, hvorefter der ventes at være gennemført en reform af den nuværende landbrugspolitik.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er den generelle danske holdning, at statsstøtte bør begrænses mest muligt, og at det bør være Kommissionen, der vurderer medlemsstaternes statsstøtteordninger og disses forenelighed med traktatens regler, idet man dog under helt særlige, ekstraordinære og konkrete omstændigheder kan undlade at stemme eller stemme for Rådets godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den italienske anmodning var oprindeligt sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009, men Italien tog anmodningen af dagsordenen.

Polen fik godkendt en lignende statsstøtteanmodning med enstemmighed på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 20. november 2009. Ungarn, Letland og Litauen fik godkendt lignende statsstøtteanmodninger med enstemmighed på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. december 2009 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14.-16. december 2009, jf. samlenotat oversendt den 3. december 2009.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.